

ಕನಾಟಕ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಆಚರಣೆಗಳ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ವಿಧೇಯಕ 2013: ಒಂದು ವಿಶೇಷಣೆ

ತೃಪ್ತಿ ಹೆಚ್. ಪಿ

ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ, ಇತಿಹಾಸ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮೈಸೂರು.

ಸಾರಾಂಶ: (Abstract)

ಮೌಢ್ಯಾಚರಣೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಆವರಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗೆ ಜಾಗ್ರತ್ತಿ ಮೂಡಿಸುವ ಕೆಲಸ ಬರದಿಂದ ಸಾಗಬೇಕು. ಸುಂದರ ಬದುಕನ್ನು ಹೊಂದಲು ಅಡ್ಡಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಶ್ರೇಷ್ಠಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿಫಲಾಪೋದ್ದೇಶ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಆಚರಣೆ ಮಾನವನ ಬದುಕನ್ನು ದುರಂತದೆಡೆಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ. ಮಾನಸಿಕ ನೆಮ್ಮೆದಿಗಾಗಿ ಯಟ್ಟಕೊಂಡ ಎಲ್ಲಾ ಆಚರಣೆ ಮಾರ್ಗಗಳು ಸುಲಿಗೆಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನೊಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ದಲಿತ ಬಂಡಾಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಪರ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಚರಣೆಗೂ ವ್ಯಾಜಾರಿಕ ಅರ್ಥವನ್ನು ಮನದಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಸಿ ಆರ್ಥಿಕ ನಷ್ಟವನ್ನು ತಡೆದು ಮಾನವನ ಬದುಕನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿಸುವ ಸಂಘಟಕರಾಗಿ ನಮಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹೀನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಕನಾಟಕದ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಆಚರಣೆಗಳ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ವಿಧೇಯಕ 2013ನ್ನು ಒತ್ತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ವಿಶೇಷಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಮುಖ್ಯಪದಗಳು (Keywords): ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ, ಕನಾಟಕ, ಮೌಢ್ಯಾಚರಣೆಗಳು, ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಆಚರಣೆಗಳ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ವಿಧೇಯಕ 2013.

ಪೀಠಿಕೆ

ಒಂದು ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿದ್ದ ಮೌಢ್ಯ ಮತ್ತು ಅಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ತೋಡೆದು ಹಾಕುವುದು ತೀರ ಅಗತ್ಯ ಕೆಳವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಮೌಢ್ಯಗಳು ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದುಕಿಗೆ ಮಾರ್ಕವಾಗಿದ್ದವು. ಇಂತಹ ಮೂಢ ಆಚರಣೆಗಳಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಪತ್ತು ಮೋಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಜನಸಾಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿಯಲು ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ಇಂಥ ನಿಷ್ಟಯೋಜಕ ಆಚರಣೆಗಳಿಂದ ಜನತೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಿ ವಿಚಾರವಂತಿಕೆ ಬೆಳೆಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಿತ್ತು. ಮಾನವ ತನ್ನ ಶ್ರಮಶಕ್ತಿ, ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಆಚರಣೆಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಧನಗೊಳಿಸದಂತೆ ಕನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಮೌಢ್ಯ ನಿಷೇಧ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮೊಂದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜಾರಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ವಿಧೇಯಕ 2013

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಹೆಸರಾಂತ ವಿಚಾರವಾದಿ ನರೇಂದ್ರ ಅಚ್ಯುತ ದಾಖೋಲ್ಕರ್. ಮಹರಾಷ್ಟ್ರ ಅಂಧಶ್ರದ್ಧಾ ನಿರ್ಮಾರ್ಗಲನ ಸಮಿತಿಯ ಸ್ಥಾಪಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಅವರ ಕೆಜ್ಜೆದೆಯ ಹೋರಾಟದಿಂದಾಗಿ ಅವರು ಅನೇಕ ಜನ ಪಟ್ಟಭದ್ರಾಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳ ವೈರತ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನರೇಂದ್ರ ದಾಖೋಲ್ಕರ್ ಆಗಸ್ಟ್ 20, 2013ರಲ್ಲಿ ಹತ್ಯೆಯಾದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಮನೆಯು, ದಾಖೋಲ್ಕರ್ ಹತ್ಯೆಯಾ ನಾಲ್ಕೇ ದಿನಗಳ ನಂತರ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಬ್ಲಾಕ್‌ಮ್ಯಾಚ್ ಅಡಿಕನ್‌ನ್ನು ಎಂಬ ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದೆ. 2014ರ (ಮರಣಾನಂತರ) ಪದ್ಧತೀ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನರೇಂದ್ರ ದಾಖೋಲ್ಕರ್‌ರಿಗೆ ನೀಡಿದೆ. ಇದರ ಒಂದು ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಯಾಗಿ ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೂ ವಿಚಾರವಾದಿಗಳು ದಾಖೋಲ್ಕರ್ ಅವರ ಹತ್ಯೆಯನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ವಿಚಾರ ಸಂಕೀರಣಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರು ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸುವ ಕುರಿತು ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಾಗಿ ಆಶ್ಲಾಸನೆ ನೀಡಿದರು. ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಲಿರುವ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಾಗಿಯೂ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿದರು.

ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕಾನೂನನ್ನು ತರುವುದು ಇತರ ಸಂಗತಿಗಳ ಹಾಗೆ ಸುಲಭವಲ್ಲ ಎಂದು ಎಲ್ಲಿರುಗೂ ಗೊತ್ತು. ಮೋದಲನೆದಾಗಿ, ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಎಂದರೇನು? ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಮ್ಮೆತ್ತದ ಒಂದು ಪರಿಭಾಷೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲರೂ ತಾವು ಆಚರಿಸುವುದು ನಂಬಿಕೆ, ಇತರರದು ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಎಂದುಕೊಳ್ಳತ್ತ ಅನೇಕ ಬಗೆಯ ಕುರುಡುನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುವವರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಸನ್ನಿಹೆತದಲ್ಲಿ ಇದರ ಕುರಿತು ವಿಧೇಯಕದ ಕರಡನ್ನು ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದರು. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳು ಹೋಗಲಿ, ಆಳುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರೇ ಎಷ್ಟು ಜನ ಶಾಸಕರು ಬೆಂಬಲಿಸಿಯಾರು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ದಟ್ಟ ಅನುಮಾನಗಳಿದ್ದವು. ಒಮ್ಮೆ ವಿಧೇಯಕವೇನಾದರೂ ಶಾಸನಸಭೆಯ ಎದುರು ಬಂದು ಅದು ಬಹುಮತದ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಬಿಡ್ಡ ಹೋದರೆ, ಅದನ್ನು ಮರಳಿ ತರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ತೀರಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಂಡಂಯಾಗಲಿರುವ ವಿಧೇಯಕವನ್ನೇ ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ, ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ರೂಪಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಬಹುಜನರ ಒಮ್ಮೆತ್ತವೂ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಎಂದರೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿಶ ವಿಧೇಯಕದ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂವಾದ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂವಾದ ಯಾರಿಂದಲಾದರೂ ಆರಂಭವಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಲಾ ಸ್ಟ್ರೋ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ ಮಾಡಿತು. ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಆಚರಣೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ರಚಿಸುವ ಇಂಗಿತವನ್ನು ಕನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ವೈಕ್ಯಾಪದಿಸಿತು. ಇದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನು ತಜ್ಜರು, ವಿಚಾರವಾದಿಗಳು, ಸಾಹಿತಿಗಳು, ಸಮಾಜ ಸೇವಕರು, ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಜರು ಮುಂತಾದ 23 ಜನ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದರು. ಕಾನೂನು ತರುವ ಮುಂಚೆ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಎಂದರೇನು? ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನವರ ಸಹಮತಿಯಾದರೂ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ದೇವರು, ಧರ್ಮ, ವೃತ್ತಿ, ಆರೋಗ್ಯ, ಶೈಯಸ್ಸು ಎಲ್ಲಾ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬಗೆಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು, ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಬಗೆ ಅಪ್ಪಿ ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಕ್ರಮೇಣವಾದರೂ ಮೂರಂಬಿಕೆಗಳು ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವು ಹೋಗದಿರುವುದಕ್ಕೆ, ಬದಲಿಗೆ ಎಂದಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಅವುಗಳು ಇರುವುದನ್ನೇ ಬಂಡವಾಳ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ತಿಜೋರಿಗಳನ್ನು ಭರ್ತೀ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇ ಮೂರಂಬಿಕೆಗಳ ಬಗೆ ಸ್ವಷ್ಟ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಸಹಮತದ ಕೌರತೆ. ಎಂದು ಕಾಣಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ನಮಗೆಲ್ಲಾಗೂ ಗೊತ್ತು, ಮೂರಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ನಿರ್ಣಿಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಂತೆಂದ್ರಿಯ, ಆತಾರ್ಕಿಕ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಮೂರಂಬರಣೆಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ನಿಯತ್ರಿಸಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮಾನಸಿಕ ವೇದನೆ. ಗೌರಜನಪ್ಪು ಆರ್ಥಿಕಹಾನಿ, ಪ್ರಾಣಹಾನಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವಂಥ ಮೂರಾಚರಣೆಗಳನ್ನಾದರೂ ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಬಹುದಲ್ಲವೇ? ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಇಂಥ ಕೂರ ಆಚರಣೆಗಳಿಗೂ ದೇವರು, ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಯಾವುದೇ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಾಗೆಂದು ಸುಳ್ಳ ಹೇಳಿ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಮುಗ್ದಿ ಜನರ ಮೇಲೆ, ಆದರಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು, ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಹೇರಿ, ಅವರನ್ನು ಹಿಂಸಿ ಅನಂದ ಪಡುವ ಜನರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಶಿಕ್ಷಿಸಬಹುದಲ್ಲವೇ? ಇಂಥವರ ಕೂರ ಹಿಡಿತದಿಂದ ಅರಿಯದ ಜನರನ್ನು ವಿಮೋಚನೆಗೊಳಿಸಬಹುದಲ್ಲವೇ?

ಇದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಪ್ರಚಾರಕೊಟ್ಟು ಜನರಿಂದಲೇ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ, ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಪ್ರಚಲಿತವಿರುವ ಇಂಥ ಶೋಷಣಾಶಕ, ಹಿಂಸಾಶಕ ಮೂರಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಯಿತು. ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ವೈಯಕ್ತಿಕ, ಹಾನಿಕಾರಕವಲ್ಲದ, ಚಿಕ್ಕದೊಡ್ಡ ನಂಬಿಕೆಗಳಿಂದಿದ್ದವು. ಮೂರಂಬಿಕೆಗಳು ಇಟ್ಟಕೊಳ್ಳುವುದು ಯಾರಿಗೇ ಆಗಲಿ ಯಾವುದೇ ಹಿತವಿಲ್ಲ. ಇದ್ದರೆ ಅದು ಕೇವಲ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಭ್ರಮೆ, ಅದನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಿ ಸ್ವಾಪ್ಯಯಶ್ವದಿಂದ ಅದಪ್ಪ ಆಶ್ವಾಸದಿಂದ ಬದುಕುವುದನ್ನು ಕಲಿತರೆ, ಬದುಕುವ ಅನಿವಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿಯಾದರೂ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಮರ್ಥರಾಗುತ್ತು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಎಂದೆಲ್ಲ ನಾವು ಈ ಹಿಂದಿಯೆ ಕಲಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಕೇವಲ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮೂರಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ತಡೆಯಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಆದ್ದರಿಂದ ಒಬ್ಬರು ಆಚರಿಸುವ, ಪ್ರಚೋದಿಸುವ, ಪ್ರಭಾವಿಸುವ ಮೂರಾಚರಣೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಗಿರಬೇಕು-ಅಂಥ ಮೂರಾನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ, ಇತರ ಸಾಮಾಜಿಕ, ನೈಸಿಗಿಕ ನ್ಯಾಯಗಳು ಇದರ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಇರುತ್ತವೆ.

ಜನರಿಂದ ಕಲೆಹಾಕಿದ ಮೂರಂಬಿಕೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಾನೂನು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರ ಒಂದು ಕೋರ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಕಾನೂನಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತರಬಹುದು, ಯಾವುದರ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಬಂಧವನ್ನು ಹೇರಬಹುದು ಶಿಕ್ಷಾರ್ಥ ಅಪರಾಧಗಳಿಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು, ಯಾವುದು ಈಗಳೇ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಕಾಯ್ದೆಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲ-ಇಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಆ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿ ಹಾನಿಕರ, ಶೋಷಣಾಶಕ ಹಾಗೂ ಮಾನವನ ಫಂತೆಗೆ ಕುಂದುಂಟುಮಾಡುವ ರೀತಿಯ ಮೂರಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆಯ್ದು ಮಾಡಿತು. ಮುಂದೆ ಮೂರಾಚರಣೆಗಳ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು

ವಿಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕನಾರಟಕ ಮೂಡನಂಬಿಕೆ ವಿರೋಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮೂರಾಚರಣೆಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಜಾಗೃತಿ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮೂರಾಚರಣೆಗಳ ದುಪ್ಪಿರಣಾಮಗಳನ್ನು ಬಯಲಿಗೆಳೆಯುವವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಮೂರಾಚರಣೆಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಧಿವಾ ಅಧಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಶಂಗಿಕವಾದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗೆ ವಿಶೇಷ ಉಪಭಂಧಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ರಚಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು.

ಇದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಲಾ ಸ್ಕೂಲ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ ಮತ್ತು ಅದರೊಂದಿಗೆ ಕೈಚೋಡಿಸಿದ್ದ ಕಾನೂನು ತಜ್ಞರು ಕನಾರಟಕ ಮೂಡನಂಬಿಕೆ ಆಚರಣೆಗಳ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ವಿಧೇಯಕ 2013 ಎಂಬುದರ ಒಂದು ಕರಡನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿತ್ತು ಹಲವು ಹಂತಗಳ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯದ ನಂತರ ಕರಡನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಒಪ್ಪಿಸಲಾಯಿತು. ಅದೇ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರವು ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಿರಂಗವಾಯಿತು. ಜನ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿಗಳು, ಪಂಡಿತರು, ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳು, ಹಲವಾರು ಬುದ್ಧಿ ಜೀವಿಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವಾರು ಜನ ಸರ್ಕಾರದ ಈ ನಿಲುವನ್ನೇ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ಪ್ರತಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಖಾರವಾಗಿ ಬರೆದರು. ಈ ಕರಡನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ ಸಮಿತಿಯ ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿದರು. ಈ ಕಾನೂನು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ವಿರೋಧಿಯಾಗಿದೆ. ದೇವರ ವಿರೋಧಿಯಾದೆ, ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿರೋಧಿಯಾಗಿದೆ. ನಾಸ್ತಿಕರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಕೊಂಡು ರಂಗೋಲಿ ಇಡುವುದು, ಮೂಜೆ ಮಾಡುವುದು, ಮಾಂಗಲ್ಯವನ್ನು ಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು, ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಮುಂತಾದ ನಮ್ಮ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನಡೆನುಡಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಪರಾಧವೆಂದು ಕರೆದು ನಿಷೇಧಿಸಲು ಹೋರಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಬೊಬ್ಬೆ ಇಟ್ಟರು. ಇವರ ಹಿತದೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿದ್ದ ಕೆಲವು ಪ್ರತಿಕೆಗಳು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಲೇಖನಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಆದರೆ ದೊಡ್ಡ ವಿಪರ್ಯಾಸ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ ಇವರು ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಟೀಕಿಸಲು ನೀಡಿದ್ದ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಯಾವುದೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಇರಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಎಂದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ವಿಧೇಯಕದ ಕರಡನ್ನೇ ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಅಂಥವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ನಾನು ಪ್ರಜಾವಾಣಿಗೆ ಕಳಿಸಿದ ಲೇಖನ ಪ್ರಜಾವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಹೀಗಿತ್ತು. ಕುಂಬಳಕಾಯಿ ಕಳ್ಳು ಎಂದರೆ ಹೆಗಲು ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿಕೊಂಡ ಎಂಬ ಇಂದು ಗಾದೆಯಿದೆ. ಕಳ್ಳುನಿಗೆ ಕಳ್ಳು ಎಂದರೆ ಉಳಿದವರು ಹೆಗಲು ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ ತಮ್ಮ ಯಾರದು? ಮೂಡನಂಬಿಕೆ ನಿಷೇಧ ಮೂರುದೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವುದು ಹೀಗೆಯೇ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಷೇಧಿಸಲು ನೋಡುತ್ತಿರುವುದು ದೇವರು, ಧರ್ಮವನ್ನಲ್ಲ; ಅಥವಾವನ್ನು ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನಲ್ಲ ಮೂಡನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಅನೇಕ ಮಂದಿಗೆ ಮೂಲಭೂತ ವಿಚಾರವೇ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನು ಶಾಲೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರುವುದು ಒಂದು ಕರಡು. ಅದನ್ನೇ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ; ಕಾನೂನು ಆಗುವಾಗ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕಾನೂನು ಇಲಾಖೆಯೇ ರಚಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದಕ್ಕೇನೂ ಅವಸರವಿಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿಧೇಯಕವು ಕಾನೂನು ಬಧ್ಯವಾಗಿಯೇ ರಚಿಸಲುಟ್ಟು ಶಾಸನಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿತವಾಗಿ

ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆದ ನಂತರವೇ ತರಲಾಗುವುದು ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹಲವಾರು ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅರಿಯದೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನು ಶಾಲೆಯು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವ ಕರಡನ್ನು ಓದದೆಯೇ ಮಾತಾಡುವುದು, ಬರೆಯುವುದು, ಅಂಥ ನಿರಾಧಾರವಾದಂಥ ಬರಹಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದೂ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಆ ಕರಡನ್ನು ಓದಿ ಅದರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಯಾವುದು, ಮೂಡನಂಬಿಕೆ ಯಾವುದು ಎಂಬುದರ ಸ್ವಷ್ಟ ಪರಿಭಾಷೆಯಿದೆ. ಮುಂದೆ ವಿಭಾಗಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 11 ಬಗೆಯ ಮೌಧ್ಯಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಒಮ್ಮೆತೇವೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದು ಜಚ್ಚೆ ಆಗಬೇಕು, ಅದೇ ಕರಡಿನ ಆಶಯವೂ ಕೂಡ.

ಕರಡಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ದೇವರು, ಧರ್ಮದ ಮೇಲಿನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ನಂಬಿಕೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಚಕಾರವೆತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದೇ ದೇವರು ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳ ವ್ಯಾಪಾರೀಕರಣ, ಅದನ್ನು ಅಸ್ತವನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಿ ಮಾಡುವ ಅನ್ಯಾಯ, ಅತ್ಯಾಚಾರ, ಹೊಲೆ, ಹಿಂಸಾಚಾರ, ಮೊಸ ಇವುಗಳ ನಿಷೇಧದ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ಇದೆ. ಯಾವುದೇ ದೇವರು, ಯಾವುದೇ ಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತಿ, ನಂಬಿಕೆ ಇರುವಂಥವರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ದೇವರು ಧರ್ಮ ಆಚರಣೆ, ನಂಬಿಕೆ ಅನಾಚಾರಕ್ಕೆ ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಅದರ ಪರವಾಗಿ ಮಾತಾನಾಡಬೇಕೇ? ಧರ್ಮದ ಮೇಲಿನ ಅತ್ಯಾಚಾರವನ್ನು ತಡೆಯಲು ನಮಗೆಲ್ಲ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಅಧಿಕೃತವಾದ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ. ಧರ್ಮದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಈ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಯಾವುದೇ ಆತಂಕ ಇರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಸ್ತಾವಿಕ ಕಾಯ್ದೆ ಬಗ್ಗೆ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾಗಿಲ್ಲ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಜನರಲ್ಲಿ ಸೂಂದರಲವನ್ನು ಹರಡುವುದು ಬೇಡ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ನಿರಾಧಾರವಾದ ಜಚ್ಚೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿತ ಟಿಪ್ಪಣಿಯ ಮೂಲಪಾಠವನ್ನಾದರೂ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಅದನ್ನು ಅಧರಿಸಿ ಜಚ್ಚೆಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುವುದು ಅಪೇಕ್ಷಣೆಯೆ.

ಎಲ್ಲ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಪೊಜನೀಯರು, ಸ್ವಾಮಿಗಳು, ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಶಾಂತಿಗಳು ಇತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ, ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಈ ಸಲಹಾ ಕರಡು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಅದರ ಕುರಿತು ಗಂಭೀರವಾದ ಜಚ್ಚೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಈ ವಿಧೇಯಕದ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಸತ್ಯಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಧರ್ಮ, ದೇವರು, ನಂಬಿಕೆಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅಮಾಯಿಕರ ಮೇಲೆ ಮಾನವ ಹಕ್ಕು, ಘನತೆ, ಮಾನ, ಪ್ರಾಣದ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ನಾವು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ, ಅಸ್ತಿತ್ವಕರಿಗೂ, ನಾಸ್ತಿಕರಿಗೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದೊಂದು ಶತಮಾನಗಳ ನಂತರ ಸಿಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಇದನ್ನು ಕೈಬಿಡುವುದು ಬೇಡ ಈ ವಿಧೇಯಕದ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಜಚ್ಚೆ ನಡೆಯಬೇಕಾದದ್ದು ಅಶ್ವಗತ್ಯ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ಓದಬೇಕು ಅದೇನೂ ಕ್ಲಾಸಿಫ್ಯೂಡ್ ಅದಂಥ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಹಸ್ಯ ದಸ್ತಾವೇಜಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನು ಶಾಲೆಯ ವೆಬ್ಸೈಟ್‌ಗೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅದು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯ ಹಾಗೆಯೇ ಕನಾರ್ಟಿಕ ಜಾನ್ ವಿಜಾನ್ ಸಮಿತಿಯೂ ಇದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಸುಲಭ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕರಡು ವಿಧೇಯಕದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತವಾದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ನಾನಿಲ್ಲಿ ಉದ್ದರಿಸುವುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ಕರಡು ವಿಧೇಯಕದಲ್ಲಿ ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವುದನ್ನು ಮೂಡನಂಬಿಕೆ ಆಚರಣೆ ಎಂದು ಪರಿಗಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಎಂಬುದು. ವಿಧೇಯಕದ ಪರಿಭಾಷೆಯ ಪ್ರಕರಣದ (ಜೆ) ಭಾಗದಲ್ಲಿ ‘ಮೂಡನಂಬಿಕೆ ಆಚರಣೆ’ ಎಂದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬು ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕಾಯಿಲೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಸಂಕಟವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ಭರವಸೆ ನೀಡಿ ಅಥವಾ ಅವರಿಗೆ ಲಾಭ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೆದರಿಸಿ ಅತಿಮಾನುಷ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಹ್ವಾನಿಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ :-

- ತೀವ್ರತರವಾದ ದೃಷ್ಟಿಕೆ ಅಥವಾ ಮಾನಸಿಕ ಹಾನಿಯಂಟು ಮಾಡುವ.
- ಹಣಕಾಸಿನ ಆಥವಾ ಯಾವುದೇ ಲ್ಯಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ.
- ಮನುಷ್ಯನ ಫಾನಲೆಗೆ ಫಾಸಿಯೆಂಟುಮಾಡುವ ಯಾವುದೇ ಕೃತ್ಯ ಅಥವಾ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಕೃತ್ಯ.

ವಿಧೇಯಕ ಅಧ್ಯಾಯ-2ರ ಪ್ರಕಾರ, ಮೂಡನಂಬಿಕೆ ಆಚರಣೆ ಮಾಡುವ ಅಪರಾಧ ಎಂಬಲ್ಲಿ.

ಮೂಡನಂಬಿಕೆ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ, ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುವ ಅಥವಾ ನಡೆಸುವುದನ್ನು ಅಪರಾಧ ಎಂದು ಪರಿಗಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಇಂಥ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಏದು ವರ್ಷ ಅವಧಿಯ ಸೆರಮನೆ ವಾಸ ಅಥವಾ ಹತ್ತಿರಿಂದ ಏವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯು ಜುಲ್ಲಾನೆ ಅಥವಾ ಎರಡನ್ನೂ ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದು ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಮೂಡನಂಬಿಕೆ ಆಚರಣೆಗೆ ಬಲಿಯಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಮೂತ್ತಿಯನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಮೂಡನಂಬಿಕೆಯ ಆಚರಣೆಗೆ ಬಲಿಯಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ನಂತರದ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಕನಾಂಟಿಕ ಮೂಡನಂಬಿಕೆ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಮೂಡನಂಬಿಕೆ ಆಚರಣೆಗಳ ಬಗೆ ಜಾಗೃತ ಸಮಿತಿಗಳ ರಚನೆ, ಅವುಗಳ ರಚನೆ, ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ವಿವರವಿದೆ. ಇದರ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಜ್ಞೆಯವೆಂದು ಪರಿಗಳಿತವಾಗುವ, ಎಂದರೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ವಾರಂಟ್ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಬಂಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಾದ ಅಪರಾಧಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ :

- ಎ(1). ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ದೃವವನ್ನು ಸಂಪ್ರಿತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಬಲಿಕೊಡುವುದು.
  - (2)ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಇದ್ದರೂ, ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಬಲಿ ಕೊಡುವ ಆಚರಣೆಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯು ಮರಣ ಅಥವಾ ಜೀವಾವಧಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಜುಲ್ಲಾನೆಯೂ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.
  - (3)ಮನುಷ್ಯ ಬಲಿಯಲ್ಲಿನ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಹರಡುವುದು ಅಥವಾ ಮನುಷ್ಯ ಬಲಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಇತರರನ್ನು ಪ್ರೇರೇಷಿಸುವುದು.
- ಬಿ) ಕಾಯಿಲೆಯನ್ನು ಗೂಡಾಪಡಿಸಲು ಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭೂತೋಚ್ಚಾಟಿನೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದು.

- ಸಿ) 1. ಭಾರತ ದಂಡಸಂಹಿತೆ, 1860ರ 297ರ ಪ್ರಕರಣದ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಲ್ಲಿ ಅಪೋರಿ, ಸಿದ್ದಭಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಸದ್ಗೃಹ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದು.
2. ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವಂತೆ ಇತರರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸುವುದು.
3. ಆಚರಣೆಗಳಿಂದ ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ ಎನ್ನಲಾದ ಶಕ್ತಿಯ ಭಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಲೈಂಗಿಕವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು.
- ಡ) ದೈವಿಕ ಅಥವಾ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಫೋಷಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಫೋಷಣೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು;
1. ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಪರಿಹಾರಗಳ ಅಥವಾ ಲಾಭಗಳ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು.
2. ವ್ಯಯಕ್ತಿಕ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ದೈವದ ಕೋಪದ ಅಥವಾ ಆಶದ ಖಂಡನೆಯ ಭಯವನ್ನು ಹಟ್ಟಿಸುವುದು.
- ಇ) ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲವೇ ಉಚಿತವಾಗಿ ವಾಮಾಚಾರವನ್ನು (ಬ್ಲೂಕ್ ಮ್ಯಾಜಿಕ್) ಅಥವಾ ಮಾಟವನ್ನು ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯುಂಟುಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಭಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವಂತೆ ಬಳಸುವುದು ಅಥವಾ ಮಾಡುವುದು.
- ಎಫ್) ದೇಹದೊಳಗೆ ಚುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೊಕ್ಕೆಯಿಂದ ನೇತಾಡುವಂಥ (ಸಿ.ಡಿ) ಅಥವಾ ದೇಹದೊಳಗೆ ತೂರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಕೊಕ್ಕೆಯಿಂದ ರಥವನ್ನು ಎಳೆಯುವಂಥ ಸ್ವದಂಡನೆಯಿಂದ ಗಾಯಗೊಳ್ಳುವ ಮತಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸುವುದು, ಹರಡುವುದು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.
- ಜಿ) ಮುಕ್ಕಳ ಕಾಯಿಲೆಯನ್ನು ವಾಸಿ ಮಾಡುವ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಹಾನಿಗೊಳಿಸಿಸುವಂಥ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸುವುದು. ಹರಡುವುದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಆಚರಣೆಗೆ ವಾತವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು;
- ಎಚ್) ಮಹಿಳೆಯರ ವಿರುದ್ಧ ಮೂಡನಂಬಿಕೆ ಆಚರಣೆಗಳು:
1. ಮತುಮತಿಯಾದ ಅಥವಾ ಗಭಿರಣಿ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಒಂಟಿಯಾಗಿರಿಸುವುದು; ಗ್ರಾಮದೊಳಗೆ ಬಾರದಂತೆ ನಿಷೇಧಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಇರಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.
  2. ಸಮಾಜದ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ಬಣ್ಣದ ನೀರನ್ನು ಎರಚುವುದು, ಓಕಿಳ ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ಅವಮಾನಗೊಳಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಅವರ ಘನತೆಗೆ ಧಕ್ಕೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದು.
  3. ಮೂರ್ಜ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಯಾವುದೇ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಬೆತ್ತಲೆಯಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದು, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬೆತ್ತಲೆಸೇವೆ ಅಂಥ ಅಮಾನವೀಯ ಮತ್ತು ಅವಮಾನಗೊಳಿಸುವ ಆಚರಣೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.

- ಇ) 1. ಗಭೀರಣೆಯರನ್ನಾಗಿಸುವುದೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಥವಾ ವ್ಯೇಹ್ತಿಕ ಲಾಭವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಭರವಸೆಯೊಂದಿಗೆ ಅತಿಮಾನುಷ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಹಾನಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಲೈಂಗಿಕವಾಗಿ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವುದು.
2. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಂಟು ಮಾಡುವಂಥ ಕರ್ತನ್ನು ಕಚ್ಚುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು (ಗಾವು) ನೇರವೇರಿಸುವಂತೆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸುವುದು;
- ಜೆ) ಮಾನವ ಫೆನೆಟೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವಂಥ ಮಡೆಸಾನ್ ಅಥವಾ ಸದೃಶ ಆಚರಣೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕ್ಷೇತ್ರಿಕಿಸುವುದು;
- ಕೆ) 1. ಮೂಳಧನಂಬಿಕೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಅಥವಾ ಲಿಂಗದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತಾರತಮ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.
- 2 ಪಾದರಕ್ಷೇಗಳನ್ನು ಅವನ/ಅವಳ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಒಯ್ವುವ ಅವಮಾನಕರ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ನೇರವೇರಿಸುವಂತೆ ಸಮಾಜದ ದುರುಲ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸುವುದು.
- 3 ಆಹಾರ ವಿಶರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಜಾತಿ ಆಧಾರದ ವೇಳೆ ಪಂಕ್ತಿಭೇದ ಮಾಡುವಂಥ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು.

ಮೇಲಿನ ಅಪರಾಧಗಳು ಸಂಜ್ಞೀಯವಾಗಿದ್ದರೆ, ಕೆಳಗಿನವು ಸಂಜ್ಞೀಯವಲ್ಲದ ಅಪರಾಧಗಳು ಅಗಿರತಕ್ಕಾದ್ದು :

- ಎ) 1) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜನನದ ಸಮಯ, ಸ್ಥಳದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆತನಿಗೆ ಕಳಂಕ ಹಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಆತನನ್ನು ತೆಗಳುವುದಕ್ಕೆ;
2. ಭವಿಷ್ಯವಾಗಿ ನಿಜವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಂಬಿಸಿ ಅವಮಾನಕರ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಮಾಡಿಸುವುದು.
3. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ತೀವ್ರ ಹಣಕಾಸು ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಹಾನಿಕರ ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿಯಾಗಿದ್ದು.
- ಬಿ) ಜ್ವಾಲೆಯನ್ನು ಬರಿಗ್ರೆಯಿಂದ ಮುಟ್ಟಿವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸುವ ರೀತಿಯ ದೃಹಿಕ ಅಥವಾ ಮಾನಸಿಕ ಹಾನಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮಾಡುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಅಥವಾ ನಿರಪರಾಧಿತವನ್ನು ಘೋಷಿಸುವುದು.

ವಿಧೇಯಕದ ಕರಡಿನ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಇತರೆ ಕಾರ್ಯಗಳ ಸ್ವರೂಪ ಸೂಚಿ ಎಂಬ ಒಂದು ಭಾಗವಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಸಲಹೆಗೂ ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಮುಂದೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಮೂಳಧನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಿ, ವ್ಯಜಾರಿಕ ಮನೋವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವವರಿಗೂ ಇವು ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿ ಪರಿಣಾಮಿಸುತ್ತವೆ.

ನೀಡಲಾಗಿರುವ ಸಲಹೆಗಳು

1. ನಾಟಕ, ಬೀದಿನಾಟಕ, ಯಕ್ಕಾನ, ಕರಪತ್ರ, ಗೋಡೆ ಬರಹ, ರೇಡಿಯೋ, ಅಂತರಜಾಲ ತಾಂ, ಸಿನಿಮಾ, ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದು, ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶನ, ದೂರದರ್ಶನ, ಧಾರವಾಹಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ-ಕಿರುಚಿತ್ರ

ನಿರ್ಮಾಣ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜಾಹಿರಾತು, ಪತ್ರಕೆಮು, ಸಭೆ-ಸಮಾವೇಶ-ವಿಚಾರ ಸಂಕೀರಣ ಮುಂತಾದ ಮಾಧ್ಯಮಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಮೌಧ್ಯಗಳನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಲು ಒಂದು ಅಭಿಯಾಸದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರಜಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

2. ಮೌಧ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಲು ಶಾಲಾ-ಕಾಲೇಜುಗಳ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವೈಚಾರಿಕತೆಯನ್ನು ಬಿಂತುವ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬೇಕೆನುವ, ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಮನೋಗುಣ ಮತ್ತು ಆತ್ಮಸ್ವರ್ಯವನ್ನು ತಂಬುವ ಅರಿವಿನ ಪತ್ರವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಸೇರಿಸುವಂತಾಗಬೇಕು.
3. ಪರಂಪರಾನುಗತವಾಗಿ ಒಂದ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳು, ನಂಬಿಕೆ, ಆಚರಣೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸ್ವರೂಪದವುಗಳಾಗಿದ್ದ ದೇವರು ಧರ್ಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ ಇಂಥವುಗಳಿಂದ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಬೇಪ್ರಾಣಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಆಗಬೇಕಿದೆ. ಆಗ ಮೌಧ್ಯಭರಿತ ನಂಭಿಕೆಗಳು, ಕಂದಾಚಾರಗಳು ನಿಷ್ಟಿಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಸುಧಾರಣಾವಾದಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ವ್ಯಾಪಕ ಚಾಲನೆ ನೀಡಬೇಕು. ಜನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಜಾನಪದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಇಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತಾಗಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಇತರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಶಾಸಗಿ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು, ಅಕಾಡೆಮಿಗಳು, ನಿಗಮ-ಮಂಡಳಿಗಳು ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರಾಗಳ ಅಂಗಭಾಗಗಳು, ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಮುಂತಾದವುಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಒಳಗಿರುವ ಮೌಧ್ಯವನ್ನು ಕಳೆಯಲು ಮೂಂದಾಗಬೇಕು.
4. ಮೌಧ್ಯರಹಿತ ಪ್ರಬುದ್ಧ ಕನಾರ್ಟಿಕವನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ಕನಾರ್ಟಿಕವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮಾರ್ಗ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಸಾಫಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಮೌಧ್ಯ ನಿರ್ಮಾಲನದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೋಂದಿಗೆ, ಸರ್ಕಾರಿ-ಅರೆಸರ್ಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರೀತರ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ, ಅನುದಾನಿತ-ಅನುದಾನರಹಿತ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಳನಂಬಿಕೆ ಆಚರಣೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆಯ ಅಧಿಕಾರ ಹಾಗೂ ಒಂದು ಹಂತದವರೆಗೆ ಕಾನೂನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಕನಾರ್ಟಿಕದಲ್ಲಿ ಮೂಳನಂಬಿಕೆ ಆಚರಣೆಗಳ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ವಿಧೇಯಕ 2013 ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಮಾಡಲು ಕನಾರ್ಟಿಕದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆಮೌಧ್ಯ ಸವಾಲಾಗಿದೆ. ಮೌಧ್ಯಗಳ ಸರಮಾಲೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ವೈದಿಕಶಾಸಿ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳನ್ನು ಅಸಹಾಯಕೆ, ಅಸಮಾನತೆ, ತಾರತಮ್ಯ ಮತ್ತು ಶೋಷಣಾ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಿದೆ. ವಾಮಚಾರದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮತ್ತು ಹತ್ಯೆ, ಇಂತಹ ಕ್ರಿಯಾಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಿರ್ಣಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಂವಿಧಾನದವು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಅನುಮತಿಸುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಅದು ರಾಜ್ಯದ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರಲು

ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದ್ವಿಷಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಕಾನೂನುಗಳು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳ ವಿರುದ್ದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸುಖವನ್ನು, ನೈತಿಕತೆ, ಆರೋಗ್ಯ, ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಬಹುದು. ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಇದು ಸತಿ ಆಚರಣೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇದು ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿಕರ ಹಾದಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಲು, ಇದರಿಂದ ಪುರುಷನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಅವರು ಯಾವುದೇ ವಿಭಜನೆ ಅಥವಾ ಆಡೆತದೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಅನುವಂಶಿಕವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಒಬ್ಬನು ಅವನ ಅಥವಾ ಅವಳ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಸಂಗತವಾಗಬಾರದು. ಮೂರಂಧನಂಬಿಕೆಗಳ ದುಷ್ಪತ್ಯಗಳನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಲು ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಾಸನಗಳ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಧರ್ಮದ ಸೋಗು ಧರಿಸಿ ಮೌಧ್ಯವನ್ನು ಬಿಡ್ಡಿ ವೈಚಾರಿಕತೆಯ ಪ್ರಾಣ ತೆಗೆಯುವುದು ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ದಲಿತ ಬಂಡಾಯ, ಪ್ರಗತಿಪರ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಪರ ಜಿಂತಕರು ಧರ್ಮ ನಿರಪೇಕ್ಷತೆ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕತೆ, ವೈಚಾರಿಕತೆ ಮತ್ತು ಮಾನವೀಯತೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಸಮಸಮಾಜವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನೂತನ ಸಹಸ್ರಮಾನದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿದ್ದ ಕಾನೂನು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಅಲವಾರು ಸಂಘಟನೆಗಳು ಪ್ರಗತಿಪರ ಸಂಘಟಕರ ಫಲವೇ 2013ರ ಮೂಲಕ ಅಂಗೀಕರಿಸಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಅಬ್ದೂಲ್ ರೆಹಮಾನ್ ಪಾಷ ಎಂ. (2014). ನಂಬಿಕೆ ಮೂರಂಧನಂಬಿಕೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋವೈತ್ತಿ (ಮೊದಲನೆ ಮುದ್ರಣ). ನವಕನಾಟಿಕ ಪ್ರಕಾಶನ.
- ಜೋಗನ್ ಶಂಕರ್. (1993). ದೇವದಾಸಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ. ವಿಮೋಚನಾ ಪ್ರಕಾಶನ,
- ಕನಾಟಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ 2019–20 (2020, ಮಾರ್ಚ್), ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ಇಲಾಖೆ.
- ಕೋಸಂಬಿ. ಡಿ.ಡಿ. (1962). ಮಿಥ್ರ ಅಂಡ್ ರಿಯಾಲಿಟಿ. ಪಾಪ್ಯುಲರ್ ಪ್ರಕಾಶನ.
- ಕುವೆಂಪು. (1976). ವಿಚಾರ ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ಆಹ್ವಾನ. ಉದಯರವಿ ಪ್ರಕಾಶನ.
- ಮನೆ ಆರ್ ಏ. (215, ನವೆಂಬರ್ 2020). ಕನಾಟಿಕ ಮೂರಂಧನಂಬಿಕೆ ಆಚರಣೆಗಳು ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ವಿಧೇಯಕ-2013 <https://rv-mane.blogspot.com/2015/11/2013.html>
- ಮಂಜುನಾಥ ಜೀವನಕಣಿ. (2007). ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ನಂಬಿಕೆಗಳು. ಜ್ಯೋತಿ ಪ್ರಕಾಶನ
- ಮೂರಂಧನಂಬಿಕೆಗಳು. (2015, ನವೆಂಬರ್). ಜನಶಕ್ತಿ ಕನ್ನಡ ದಿನಪ್ರತಿಕೆ. 9(48).
- ನಾಗರಾಜಪ್ಪ. ಕೆ.ಜಿ. (1998). ಗುಪ್ತ ಸಮಾಜಗಳು, ಇಕ್ಕಟ್ಟಿ-ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿ. ಪ್ರಣತಿ ಪ್ರಕಾಶನ,
- ಶಂಭಾಜೋಷಿ. (1966). ಕನಾಟಿಕ ಸರ್ಪ್ಸ್ ಲಿ ಪೊರ್ಚ್‌ಎಲಿಕೆ. ಸಮಾಜ ಪುಸ್ತಕಾಲಯ,
- ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯ. (1997). ಗ್ರಾಮದೇವತೆಗಳು. ಮೂಲಭಾರತಿ ಪ್ರಕಾಶನ.